First Words Source Sheet by Dahlia Bernstein

Genesis 32:4-6

בראשית ל״ב:ד׳-ו׳

Jacob sent messengers ahead to his brother Esau in the land of Seir, the country of Edom, and instructed them as follows, "Thus shall you say, 'To my lord Esau, thus says your servant Jacob: I stayed with Laban and remained until now; I have acquired cattle, asses, sheep, and male and female slaves; and I send this message to my lord in the hope of gaining your favor."

ווִשׁלֹח יַעקֹב מלאַכִים לפניו אל־עשוּו אַחִיו אַרצה שַעִיר שֹּדָה אדוֹם: ויִצוּ אתם לֵאמֹר כָּה תאמרון לאדני לעשו כָּה אַמר עבדר יַעקב עם־לבן גרתי וֹאַחָר עד־עתּה: ויִהִי־לִי שָוֹר וחמור צָאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני למצא־חו בעיניך:

Rashi on Genesis 32:4:1

וישלח יעקב מלאכים AND JACOB SENT MESSENGERS (Heb. מלאכים angels) actually angels (Genesis Rabbah 75:4).

רש"י על בראשית ל״ב:ד׳:א׳

וישלח יעקב מלאכים. מלאַכִים ממשׁ (בראשית רבה):

Ibn Ezra on Genesis 32:4:1

Jacob sent: We know that the land of Edom is between Haran and the Land of Israel, and this is the response to the Gaon who said that Sinai, Seir and Paran are adjacent. And these messengers were his servants.

אבן עזרא על בראשית ל״ב:ד׳:א׳

וישלח. הנה ידענו כי ארץ אדום בין חרן ובין ארץ ישראל וזאת תשובה על הגאוו שאמר כי סיני ושעיר ופארן סמוכים הם. ואלה המלאכים הם העבדיו

Ramban on Genesis 32:4:1

This parsha is written to tell us that Hashem saved His servant and redeemed him from one stronger than him. And he sent an angel and saved him. It teaches us further that he (Yaakov) did not rely on his righteousness, and (rather) he put in all of his ability to work for his own salvation. And there is a further hint.

רמב"ן על בראשית ל״ב:ד׳:א׳

נכתבה הפרשה הזאת להודיע כי הציל הקב"ה את עבדו וגאלו מיד חזק ממנו וישלח מלאך ויצילהו וללמדנו עוד שהוא לא בטח בצדקתו והשתדל בהצלה בכל יכלתו ויש בה עוד רמז לדורות כי כל אשר אירע לאבינו עם עשו אחיו יארע לנו תמיד עם בני עשו וראוי לנו לאחז בדרכו של צדיק שנזמין עצמנו לשלשת הדברים שהזמין הוא את עצמו לתפלה ולדורון ולהצלה בדרך מלחמה לברוח ולהנצל וכבר ראו רבותינו הרמז

for the (future) generations, for everything which happened to our forefather with Eisav happens to us consistently with the children of Eisav. It is appropriate for us to hold on to the way of this righteous person and prepare ourselves for the three things for which he prepared: prayer, gifts, and salvation through fighting, to run away and be saved. Our Rabbis have see this alluded to in this parsha, as I'll mention further on.

הזה מן הפרשה הזאת כאשר אזכיר (להלן לב ט לג טו):

אל עשו אחיו ארצה שעיר בעבור היות נגב ארץ ישראל על ידי אדום ואביו יושב בארץ הנגב יש לו לעבור דרך אדום או קרוב משם על כן פחד אולי ישמע עשו והקדים לשלוח אליו מלאכים לארצו וכבר תפסוהו החכמים על זה אמרו בבראשית רבה (עה ג) מחזיק באזני כלב וגו' (משלי כו יז) אמר לו הקב"ה לדרכו היה מהלך והיית משלח אצלו ואומר לו כה אמר עבדך יעקב ועל דעתי גם אדלו ואומר לו כה אמר עבדך יעקב ועל דעתי גם זה ירמוז כי אנחנו התחלנו נפילתנו ביד אדום כי מלכי בית שני באו בברית עם הרומיים (ספר החשמונאים א ח) ומהם שבאו ברומה (כך כותב רבינו בויקרא כו טז) והיא היתה סבת נפילתם בידם וזה מוזכר בדברי רבותינו ומפורסם בספרים (יוסיפון פרק סה):

Ramban on Genesis 32:4:2

To Eisav his brother in the land of Edom: Since southern Israel is near Edom, and his father (Yitzchok) was living in the south, he (Yaakov) would need to pass through Edom, or close by. Therefore he was afraid the Eisav would hear (that Yaakov was there), and he preemptively sent messengers to his land. Our Rabbis take him to task for this, as it says in (the medrash) Bereishis Rabba, "'He who holds the ears of a dog...' Hashem said to him (Yaakov), 'He was going on his way, and you sent messengers to him saying, so said your servant Yaakov?'" In my opinion, this also hints for us, that we began our downfall into the hands of Edom (when) the kings of the Second Temple Era entered into a covenant with Rome, and some even went to Rome. This was the reason for their downfall.

רמב"ן על בראשית ל״ב:ד׳:ב׳

•••

ארצה שעיר, "towards the land of Seir."
This land had originally belonged to "Seir," but when Esau married
Oholivamah, daughter of Ana, he
inherited this land courtesy of his wife
whose maternal links had been Ana, a
daughter of Tzivon as stated in
Genesis 36,2. Esau had moved there
from the land of Canaan to spend more
time with his wives to whom he felt
greatly attached. Eventually this land
was named after him, i.e. "field of
Edom." This term reminds everyone of
Esau's primary vocation as hunter in
the field.

ארצה שעיר שהיתה מתחלה משל שעיר וכשנשא עשו את אהליבמה ירש בה ארץ שעיר כי היתה בת ענה בת צבעון בן שעיר החורי והיה עשו הולך ובא שמה אצל נשיו ולבו נמשך אחריהן ונקרא על שמו שדה אדום, לכך אמר להם שדה להודיעך שרגילותו בשדה ע"י שהוא ציד.

Or HaChaim on Genesis 32:4:1

וישלח, **He sent, etc.** Why did the Torah say: לפניו, ahead of him, a word which appears to be superfluous? The word אחיו also needs justification. Who did not know that Esau was Jacob's brother? Even the words ארצה שעיר שדה אדום, "to the land of Se-ir the field of Edom," need an explanation. What difference would it make to the angels where Esau was located? Furthermore, why did the Torah use the expression ארצה instead of לארץ? Although Yevamot 13 states that wherever the letter ל is required at the beginning it can be substituted for by the letter a at the end, this does not explain when the Torah chooses one method rather than another.

Or HaChaim on Genesis 32:4:2

The verse wants to justify the expression "he sent angels." Why did Jacob employ heavenly beings without a pressing need? He could have accomplished the same thing by

אור החיים על בראשית ל״ב:ד׳:א׳

וישלח. צל"ד אומרו לפניו ללא צורך. גם למה הוצרך לומר תיבת אחיו כי ידוע הוא שעשו הוא אחיו, גם למה הוצרך להזכיר ארצה שעיר שדה וגו', כי השליחות לא ישתנה אם יהיה שם או במקום אחר, ועוד דקדק לומר ארצה ולא אמר במקום אחר, ועוד דקדק לומר ארצה ולא אמר לארץ, והגם שאמרו ז"ל (יבמות יג.) כל מקום שצריך למ"ד וכו', אף על פי כן הלא דבר הוא שגורם שינוי:

אור החיים על בראשית ל״ב:ד׳:ב׳

אכן כוונת הכתוב היא לתת טעם לאומרו **וישלח** מלאכים למה ישתמש במשרתי עליון ללא צורך כי יכול עשות הדבר על ידי משרתי אדם גם בני איש, לזה אמר **לפניו** פי' לצד היותם לפניו דן כי הורשה להשתמש בהם לאשר יצטרך להם בדבר

שאין יכול עשות על ידי בני אדם, ואמר כי הוצרך להם לצד שהשליחות הוא אל עשו והוא אדם גדול כידוע לפי דבריהם ז"ל (ב"ר פ' ע"ה) ושליחות אחרים אפשר שלא יחשיב אותם להשיבם. או אפשר שיקדים להכותם מבלי השב ויבא על יעקב כאשר ידאה הנשר מה שאין כן המלאכים. גם באמצעות שליחותם יפחד ורהב לבבו בראותו צבא השמים וכאומרם ז"ל (שם) מהם לבושי אש ורוכבי סוסים וכו' ע"כ, שבזה ירא לבל עשות רע.

employing human messengers! The Torah says לפניו, to tell us that since Jacob had already met with these angels and they had obviously come to help him, he was permitted to use them as messengers for a task that human messengers might prove inadequate for. Jacob reasoned that seeing that these messengers would meet an important man such as Esau, he might not consider messengers of a lower order as appropriate to his stature (compare Bereshit Rabbah 75). Esau might not have responded to any other messengers at all. It is also possible that Esau would immediately pounce on Jacob's human messengers as the eagle does when he swoops out of the skies, thus not giving him any warning before attacking him. For all these reasons Jacob was justified in employing celestial beings to act as his messengers. Perhaps he also hoped that when Esau became aware that he, Jacob, had celestial beings do his bidding he would desist from his planned attack on Jacob altogether. The Midrash we quoted above refers to those angels as being garbed in "fiery garments, riding horses of fire, etc."

Or HaChaim on Genesis 32:4:3

The reason the Torah mentions the word "his brother," is to emphasize that Jacob despatched the messengers in a spirit of brotherliness and that he accorded Esau the honour due to an older brother. He was afraid of engaging Esau in warfare in case the latter should invoke his father's merits.

אור החיים על בראשית ל״ב:ד׳:ג׳

ואומרו **אל אחיו** פי' טעם השתדלותו בשליחות זה בדרך שלום ורבנות לצד היותו אחיו והיה חש שלא יכנס עמו במלחמה שמא יעמדו לו זכות אבותיו:

Or HaChaim on Genesis 32:4:4

אור החיים על בראשית ל״ב:ד׳:ד׳

או ירצה על זה הדרך אל עשו שהוא שונא, אל אחיו שאינו שונא פי' שיעשו השליחות לערך אשר ימצאוהו, אם ימצאוהו שהוא שונא תהיה השליחות באופן א', ואם יראו כי הוא אחיו תהיה השליחות באופן אר, ודבר זה לא יוכלו הבין הולת המלאכים כי האנשים יכול להטעותם:

Another approach is also possible. The Torah emphasizes: אל עשו in order to tell us that on the one hand Esau hated him; on the other hand, the Torah wrote אל אחיו אחיו, to tell us that he did not hate him, that he was his brother. The messengers should be guided in their approach to Esau according to the frame of mind they would find him in. Since only celestial beings could divine Esau's frame of mind with any certainty, Jacob had to send celestial messengers to accomplish this task.

Or HaChaim on Genesis 32:4:5

Still another possibility is that Jacob's strategy was to send messengers to Esau before Esau had a chance to hear about his approach from another source. This is in line with the various Midrashim in which Jacob is criticised severely for not letting sleeping dogs lie, for demeaning himself by repeating so many times "your servant Jacob," etc. He chose to send angels who would not have to exert themselves by excessive travel. To the angels the whole universe appeared no greater than four cubits do to us mortal human beings. When the Torah reports that Jacob sent messengers **ahead of him** to Esau. the word לפניו. before him, is an allusion that the angels were still literally in his presence although they performed their mission to Esau who was quite a distance away. The reason that the Torah wrote ארצה שעיר instead of לארץ שעיר, is to emphasize that the angels did not actually have to go anywhere. All they had to do was to face in a different direction. The reason that the field is called "Edom" is that they would arrive at Esau's, i.e. the field of

אור החיים על בראשית ל״ב:ד׳:ה׳

או ירצה שנתכוון להקדים לשלוח הוא שלוחיו קודם שידע עשו מהזולת כי בא יעקב על דרך אומרם ז"ל (שם) קדמהו לרשע וכו' אשר על כן בחר לשלוח המלאכים שלא יצטרכו להליכה ובמקום שהם שמה יעשו שליחותם כי כל העולם כארבע אמותם, והוא אומרו וישלח מלאכים הטעם לפניו אל עשו וגו' פירוש הם עודם עומדים לפניו והם עושים שליחותם אל עשו אחיו הגם שהוא במקום רחוק, והוא אומרו ארצה שעיר, שהוא במקום רחוק, והוא אומרו ארצה שעיר, ולזה לא אמר לארץ כי לא יצטרכו ללכת אלא יחזרו פניהם וידברו עם עשו ובמעמדם יעמודו יחזרו לו התשובה והבן. ואומרו שדה אדום פי' קודם שיצא ממקומו עשו יגיעוהו בשליחות כי מקום מושבו יקרא שדה אדום:

Edom, before the latter had a chance to even to get under way towards Jacob.

Or HaChaim on Genesis 32:4:6

This verse may also be understood as alluding to three different historical periods during each of which Esau's conduct would be different. One period finds Jacob and Esau in a brotherly relationship. This is alluded to by the words: "to Esau his brother." This period would extend until the destruction of the Holy Temple. Even though there were times prior to that when the Edomites were subjugated by Israel, such periods were relatively brief. During a different period in history, after the destruction of the Holy Temple until the end of the present era (before the advent of the Messiah), Esau would occupy a lofty position on earth and Israel would not even be considered by it as of any importance at all. This is the period which is alluded to here by the words ארצה שעיר, with the vowel patach under the letter א. This vowel underlines the superior position of Esau. The third period is the one we are hoping for when Edom will become an inheritance (for the Jewish people). This period is alluded to by the words שדה אדום, i.e. that Edom will be ploughed over as predicted by the prophet.

Rashi on Genesis 32:5:1

גרתי I HAVE SOJOURNED — I have become neither a prince nor other person of importance but merely a sojourner. It is not worth your while to

אור החיים על בראשית ל״ב:ד׳:ו׳

ובדרך רמז יכוון הכתוב לרמוז ג' זמנים שישתנו בהם בני עשו, הא' יהיו יעקב ועשו במדת האחוה, והוא אומרו עשו אחיו וזה היה עד עת החורבן, והגם שהיה זמן שהיה אדום תחת יד ישראל זה היה זמן מועט. והב' מזמן שנחרב הבית עד עת קץ שעשו במעלה גדולה ואין מעלת ישראל נכרת לפניו, והוא שרמז באומרו ארצה שעיר בפת"ח תחת האל"ף להראות מדרגה עליונה. והג' בימים המקווים לנו שתהיה אדום ירשה, והוא אומרו שדה אדום כשדה תחרש:

רש"י על בראשית ל״ב:ה׳:א׳

גרתי. לֹא נַעֲשֵׂיתִי שַׂר וְחָשׁוּב אֶלָּא גַּר, אֵינְךָ כְּדַאי לִשְׂנֹא אוֹתִי עַל בִּרְכַּת אָבִיךָ שֶׁבֵּרְכַנִי הֲוָה גְבִיר לְאַחֶיךָ, שֶׁהֲרֵי לֹא נִתְקְיְמָה בִי. דָּ"אַ גַּרְתִּי בָּגִימֵטִרָּיָא תרי"ג, כִּלוֹמֵר, עם לָבָן גַּרְתִּי וִתַרִיַ"ג hate me on account of the blessing of your father who blessed me (27:29) "Be master over thy brethren", for it has not been fulfilled in me (Tanchuma Yashan 1:8:5). Another explanation: the word גרתי has the numerical value of 613 - תרי"ג - it is as much as to say, "Though I have sojourned with Laban, the wicked, I have observed the תרי"ג, the 613 Divine Commandments, and I have learned naught of his evil ways.

מצות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים:

Ramban on Genesis 32:5:1

To my master, Eisov. It is usual for a younger sibling to speak with deference to the first born. Yaakov, however, had purchased the right of the firstborn, which is why Eisov hated him. Therefore he now spoke to him deferentially — as if the sale was meaningless — in the hope of placating him.

רמב"ן על בראשית ל״ב:ה׳:א׳

כה תאמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב צוה אותם שיאמרו לאדני לעשו אנחנו שלו או שלוחים אליו ולאמר לו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ודומה לו בפרשה (להלן פסוק יח) למי אתה או שקראו יעקב בפניהם אדני עשו להזהירם שלא יזכירוהו אפילו שלא בפניו רק דרך כבוד בראותם כי אדונם קורא אותו אדני ודע כי הכבוד הזה שהיה יעקב עושה לאחיו בפחדתו לאמר אדני ועבדך בעבור כי המנהג בצעיר לתת מעלה וכבוד אל הבכור כאלו הוא אביו כאשר רמזה לנו גם התורה לרבות אחיך הגדול והנה יעקב לקח התורה לרבות אחיך הגדול והנה יעקב לקח ועתה היה מראה לו כאלו אין המכירה ההיא אצלו כלום וכי הוא נוהג בו כבכור ואב להוציא את המשטמה מלבו:

Sforno on Genesis 32:5:1

ואחר עד עתה. This is why I did not come to pay my respects to you until now.

ספורנו על בראשית ל״ב:ה׳:א׳

ואחר עד עתה לפיכך לא באתי להשתחות לך עד עתה:

Chizkuni, Genesis 32:5:1

לאדני, לעשו, "to my lord, to Esau." We find Yaakov addressing Esau as "my lord," no fewer than eight times in this portion. This may be the reason why eight kings ruled in the land of Edom before the first king ruled in the land

חזקוני, בראשית ל״ב:ה׳:א׳

לאדני לעשו בפרשה זו תמצא שמונה פעמים שקראו יעקב לעשו אדוני וכנגדן מלכו שמונה מלכים באדום לפני מלוך מלך לבני ישראל. of Israel.

Chizkuni, Genesis 32:5:2

כה אמר עבדך יעקב obedient servant Yaakov;" Yaakov used this subservient posture in order to cool Esau's burning anger at what he perceived that Yaakov had done to him. He hinted broadly that his father's blessing which had portrayed Esau as subservient to him had not been fulfilled at all. In fact, he, Yaakov, was quite ready to recognise his older brother as also his senior.

חזקוני, בראשית ל״ב:ה׳:ב׳

כה אמר עבדך יעקב כדי לקרר דעתו אמר לו כך כלומר לא נתקימה בי ברכת אביך שאמר הוה גביר לאחיך אך רוצה אני להיות עבדך.

Chizkuni, Genesis 32:5:3

עם לבן גרתי, he explains that he had learned to adopt such a wealth of animals and servants this was due to my having stayed with my uncle many years. If he had stayed in someone else's house during all these years he would still be penniless. An alternate explanation of the line: "I have sojourned with Lavan; "you are aware that I stayed with Lavan as my father and mother have commanded me." He said this in order to underline that Esau should not flatter himself that he had been a fugitive from Esau's wrath. A third alternate exeges is of these words: Esau should not be cross that he had not come sooner to pay his respects to him; the only reason for this was that he had been indentured to Lavan under contract.

חזקוני, בראשית ל״ב:ה׳:ג׳

עם לבן גרתי אל תתמה מהיכן בא לי כל זה שיש לי שהרי עם לבן דודינו הייתי ואילו הייתי גר עם איש אחר נכרי לא היה לי שום דבר. ד״א עם לבן גרתי כמו שידעת במצות אבי ואמי שלא יחשוב עשו כי בשבילו הוא בורח. ד״א שלא יהא בלבו עליו על שלא הלך להקביל פניו זה עשרים שנה שהרי שכיר היה.

Rabbeinu Bahya, Bereshit 32:5:2

עם לבן גרתי, "I have stayed with Lavan, etc." He was anxious to at one and the same time describe the fact that he

רבנו בחיי, בראשית ל״ב:ה׳:ב׳

עם לבן גרתי. הוצרך יעקב בשליחות הזה להודיע ג' ענינים. האחד כי מה שפרש מאביו כ"ב שנה לא היה זה מפני פחדו ויראתו כי לא נשמר ממנו had not stayed away from home for 22 years out of fear of his brother's vengeance, but had remained with Lavan as he had had to work very hard. We find the words גרתי משך in that context in Psalms 120.5 where the psalmist bemoans the fact that he had to dwell for a long time with the Meshech and the clans of Kedar. Secondly, he informed Esau that he had become very wealthy though this was of secondary importance to him. G'd had granted him wealth in return for his hard labour. His wealth was the result of the sweat of his brow, he had not inherited it from his fathers. Had his wealth derived from an inheritance, Esau would have been entitled to his share of the inheritance. Thirdly, he wanted Esau to know that he came in peace and was interested in a brotherly relationship with Esau. He was sending the messengers and the gifts to prepare the way for a friendly reunion.

כלל, רק שדר עם לבן בכובד עבודה, כלשון (תהלים קכ ה) כי גרתי משך, וע"כ הוצרך להתאחר עד עתה. השני הודיע שהוא עשיר, וכי הש"י העשיר אותו בשכר עבודתו, והנה עשרו יגיע כפיו לא ירושת אבות שיהיה לו בהם חלק, וזהו שאמר ויהי לי שור וחמור צאן וגו'. השלישי הודיעו שהוא דורש שלומו ומבקש אהבתו ושואל חנו, וזהו ואשלחה להגיד לאדני למצא חן בעיניך.

Siftei Chakhamim, Genesis 32:5:1

I have not become an officer or anyone of importance... Otherwise it should simply say, "With Lavan I was delayed."

שפתי חכמים, בראשית ל״ב:ה׳:א׳

לא נעשיתי שר וחשוב כו'. דאל"כ עם לבן אחרתי היה לו לומר:

Rashi on Genesis 32:6:1

ויהי לי שור וחמור AND I HAVE OXEN AND ASSES — Our father promised me, (27:28) "[God will give thee] of the dew of heaven and of the fat places of the earth" — these are neither of the heaven nor of the earth

רש"י על בראשית ל״ב:ו׳:א׳

ויהי לי שור וחמור. אַבָּא אָמַר לִי מִטַּל הַשָּׁמֵיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ, זוֹ אֵינָהּ לֹא מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא מִן הַאָרֵץ:

Rashi on Genesis 32:6:4

רש"י על בראשית ל״ב:ו׳:ד׳

למצא חן בעיניך THAT I MAY FIND FAVOUR IN THY EYES, for I am at peace with you and seek your friendship.

למצא חן בעיניך. שָׁאֲנִי שָׁלֵם עִמְּךָ וּמְבַקֵּשׁ אַהַבָּתָך:

Sforno on Genesis 32:6:1

למצוא חן בעיניך, for I have no doubt that you will be happy to see that I have become wealthy and the fact that I tell you the good news will please you.

ספורנו על בראשית ל״ב:ו׳:א׳

למצוא חן בעיניך כי אין ספק אצלי שתשמח על היות לי עושר וכבוד ואמצא חן בעיניך כשאבשרך בזה:

Midrash Tanchuma, Vayishlach 3:7

When the angels were about to depart (to go to Esau), what did Jacob tell the angels to say to him: I have an ox, and an ass (Gen. 32:6). Did he possess only a single ox and a single ass (as the text literally states)? From the size of the gift he sent him, we know that he had at least two hundred she-goats and twenty he-goats (ibid., v. 15). He told them to say this because the righteous person is always modest about himself, while the wicked exaggerates his importance, as did Esau, when he said: I have many (ibid. 33:9). Scripture states regarding the righteous and the wicked; There is that pretendeth himself rich, yet hath nothing; there is that pretendeth himself poor, yet hath great wealth (Prov. 13:7).

מדרש תנחומא, וישלח ג׳:ז׳

ּכְּשֶׁהָלְכוּ הַמֵּלְאָכִים מֶה עָשָׂה יַעֲקֹב, אָמֵרְ לָהֶם שִׁיּאמְרוּ לְעֵשָׂוּ, וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמֹוֹר. וְכִי לֹא הָיָה לֹוֹ אֶלֶּא שׁוֹר וַחֲמוֹר בִּלְבָד. מִן דּוֹרוֹן שֶׁלוֹ אַתָּה יוֹדֵע מֶה הָיָה אֶצְלוֹ, עִדִּים מָאתִים וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים וְגוֹ'. אֶלֶּא שָׁהַצַּדִּיקִים מְמַעְטִין אֶת עַצְמָן, וְהָרְשָׁעִים מְרוֹמְמִים אֶת עַצְמָן. שֶׁכֵּן עֵשָׂו אוֹמֵר, יֶשׁ לִי רָב. עֲלֵיהֶן נָאֱמַר, יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין כֹּל, מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן רָב (משלי יג, ז).

Chizkuni, Genesis 32:6:1

למצוא חן בעיניך, in order to find favour in your eyes." Yaakov wants a reconciliation with his brother, and in order to achieve this he is willing to be completely transparent with Esau concerning all that he owns.

חזקוני, בראשית ל״ב:ו׳:א׳

למצא חן בעיניך להתפייס אליך שאני מגלה לך ומודיע את כל אשר לי.

Midrash Tanchuma Buber, Vayishlach 5:1

(Gen. 32:5 [4]:) AND HE INSTRUCTED THEM, SAYING: THUS YOU SHALL SAY TO MY LORD ESAU. He called him MY LORD. Jeremiah has said (in Jer. 13:21): WHAT WILL YOU SAY WHEN HE SHALL APPOINT AS YOUR HEADS THOSE WHOM YOU HAD TAUGHT TO BE YOUR FRIENDS? R. Pinhas said: Antoninus gave Our Rabbi (Judah the Prince) the highest honors; but, when Our Rabbi sent me to him, he wrote him a letter and wrote in it: Your servant Judah asks about your welfare. But it displeased Antoninus, namely, that he called himself a servant. He said to him: Do not write again like this. Our Rabbi said to him: I write in such a way to you because I am no better than the patriarch Jacob. When he sent away to Esau, what did he say to him (according to Gen. 32:5 [4])? THUS SAYS YOUR SERVANT JACOB: I have not become an independent authority. 16 Gk.: authentes. (Ibid., cont.:) I LIVED WITH LABAN. Not one of the blessings with which your father blessed me has reached me. 17Cf. Gen. R. 75:11. Your father blessed me (in Gen. 27:28): SO MAY GOD GIVE TO YOU OF THE DEW OF HEAVEN AND THE FAT PLACES OF THE EARTH; yet, I do not have one of them in hand. Rather (according to Gen. 32:6 [5]), I HAVE OX AND ASS, SHEEP, which are neither of the heavens nor of the earth. Do you hate me merely because of the blessings, [even though one has yet to reach me]? Did he have < only > one ox and one ass, in that it says (ibid.): I HAVE OX AND ASS ... (in the singular)?¹⁸Cf. Gen. R. 75:6. R. Judah and R. Nehemiah differ. R. Judah says: It is a

תנחומא בובר, וישלח ה׳:א׳

ויצו אותם לאמר כה תאמרן לאדני לעשו. הוא קראו אדוני, אמר ירמיה מה תאמרי כי יפקד עליך ואת למדת אותם עליך אלופים לראש (ירמיה יג כא). אמר ר' פנחס אנטונינוס היה מכבד את רבינו מה שאין סוף, וכשהיה רבינו משלחני אצלו, והיה כותב לו אגרת וכותב בה עבדך יהודה שואל השלומך, והיה רע לאנטונינוס לומר שהוא קורא עצמו עבד, א"ל אל תכתוב עוד כדבר הזה, א"ל רבינו כך אני כותב לך, שאיני טוב מיעקב אבא, כששלח אצל עשו מה אמר לו, כה אמר עבדך יעקב, לא נעשיתי אוונתיסאי, עם לבן גרתי, לא גיעני אחת מן הברכות שברכני אביך, אביך ברכניויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ, (בראשית כז כח), ואני אין בידי אחת מהן, אלא ויהי לי שור וחמור צאן, שאינו לא מן השמים ולא מן הארץ, כלום אתה שונא אותי, אלא בשביל הברכות, [עדיין לא הגיעני אפילו אחת], וכי שור אחד וחמור אחד היו לו, שהוא אומר ויהי לי שור וחמור וגו', ר' יהודה ור' נחמיה, ר' יהודה אומר דרך ארץ השיח, כאדם שהוא אומר על הכל, הלך כמור קרא תרנגול, ור' נחמיה אמר לומר לו עבדך יעקב הריני משפיל עצמי לפניך, אם בקשתה הרי יפה, ואם לאו ויהי לי שור וחמור, [שור] זה יוסף שנאמר בכור שורו הדר לו וגו' (דברים לג יז), ומסורת אגדה היא שאין עשו נופל אלא ביד בניה של רחל, למה, שאמר אם לא יסחבום צעירי הצאן (ירמיה מט כ), אלו בניה של רחל, וחמור זה מלך המשיח, שנאמר גילי מאד בת ציון ריעי בת ירושלים וגו' עני ורוכב על החמור (זכריה ט ט), צאן אלו ישראל, שנאמר ואתם צאני צאן מרעיתי אדם אתם (יחזקאל לד לא), ועבד ושפחה אלו ישראל, שנאמר בהן הנה כעיני עדים וגו' (תהלים קכג ב).

figure of speech, as in the case of one who says in a collective sense: Ass went; cock crowed. 19 This is the interpretation of modem translations. But R. Nehemiah said: < He spoke > to him, saying: Here am I, your servant Jacob, humbling myself before you. If you desire it, see, it is fine. But, if not, (ibid.:) I HAVE < AN > OX AND < AN > ASS < ... > . [AN OX:] This is Joseph, asstated (of him in Deut. 33:17): LIKE A FIRSTLING OX HE HAS MAJESTY, < AND HIS HORNS ARE THE HORNS OF A WILD OX.... SUCH ARE THE MYRIADS OF EPHRAIM, AND SUCH ARE THE THOUSANDS OF MANASSEH >. There is an aggadic tradition that Esau will only fall at the hands of Rachel's children. Why? Because it is stated (in Jer. 49:20): SURELY THE YOUNGEST OF YOUR FLOCK SHALL DRAG THEM AWAY. These < youngest > are the children of Rachel. (Gen. 32:6 [5], cont.:) AND < AN > ASS. This is the Messianic King, as stated (in Zech. 9:9): REJOICE GREATLY, O DAUGHTER OF ZION, SHOUT ALOUD, O DAUGHTER OF JERUSALEM; < behold your king comes > ... HUMBLE AND RIDING UPON AN ASS. (Gen. 32:6 [5], cont.:) A FLOCK. This is Israel, as stated (in Ezek. 34:31): FOR YOU, MY FLOCK, THE FLOCK OF MY PASTURE, YOU ARE HUMANS. (Gen. 32:6 [5], cont.:) MALE AND FEMALE SLAVES. This < also > refers to Israel, about which it is stated (in Ps. 123:2): BEHOLD, AS THE EYES OF MALE SLAVES < LOOK TO THEIR MASTER'S HAND, AS THE EYES OF A FEMALE SLAVE TO THE EYES OF HER MISTRESS, SO DO OUR EYES LOOK TO THE LORD OUR GOD >....